

АНОТАЦІЇ

Іщук С.О. *Експортна активність промисловості регіонів України: ключові тенденції.* – С. 22.

Здійснено групування регіонів України за значеннями інтегральних індексів експортної активності їх промисловості. Проаналізовано динаміку показників експорту промислових товарів упродовж 2011-2015 рр. Визначено ключові тенденції розвитку експортної діяльності промисловості в Україні та запропоновано комплекс заходів щодо її активізації.

Ключові слова: експорт товарів, обсяг реалізованої промислової продукції, структура експорту, інтегральний індекс.

Ліп В.Е. *Інформаційно-організаційні аспекти формування та моніторингу енергетичного балансу України.* – С. 5.

Окреслено основні вимоги до імплементації в Україні європейських принципів прозорості, достовірності та співставності обліку паливно-енергетичних ресурсів у контексті інтеграції енергетичних ринків. Проаналізовано ефективність інституційного забезпечення процесу формування енергетичного балансу України. Запропоновано інформаційно-організаційний механізм удосконалення процесу формування енергетичного балансу країни через запровадження єдиної державної системи моніторингу виробництва, постачання, транспортування, споживання й оплати за паливно-енергетичні ресурси.

Ключові слова: енергетичні ринки, енергетичний баланс, євроінтеграція, облік енергоресурсів, система моніторингу, інформаційні технології, енергоефективність.

Новікова О.Ф., Шамілева Л.Л. *Мобілізація соціальних ресурсів внутрішньо переміщених осіб із промислових регіонів*

України на забезпечення розвитку територіальних громад. – С. 71.

Визначено сутність ресурсного потенціалу внутрішньо переміщених осіб, його роль та значення в забезпеченні життєздатності та розвитку громади, надано оцінку рівня трудового та освітнього потенціалів переселенців. Обґрунтовано умови перетворення соціального потенціалу на соціальні ресурси, розроблено науково-методичні засади та запропоновано умови мобілізації в забезпеченні розвитку територіальних громад.

Ключові слова: внутрішньо переміщені особи, ресурсний потенціал, соціальні ресурси, мобілізація соціальних ресурсів, розвиток громади.

Сердюк О.С. *Концесія на доопрацювання підготовлених запасів шахтного поля з подальшою ліквідацією вугледобувних підприємств.* – С. 60.

Визначено ефективну форму інвестування розвитку вугледобувних підприємств, досліджено елементи шахтного ресурсу, що можуть становити цінність для інвестора, наведено модель розрахунку економічної ефективності проектів концесії, визначено ступінь впливу інвестиційних факторів на грошовий потік беззбитковості проекту.

Ключові слова: концесія, вугледобувне підприємство, ефективність інвестиційного проекту, грошовий потік беззбитковості, шахтний ресурс.

Серебрянський Д.М., Стадник М.В. *Можливість паралельного функціонування податку з обороту та ПДВ: уроки для України.* – С. 30.

Розглянуто особливості адміністрування податку з обороту в системі універсальних акцизів, а саме: у чистому вигляді та разом з ПДВ. Значну увагу при-

ділено міжнародному досвіду функціонування гібридної системи універсальних акцизів. Вивчено вітчизняні погляди щодо паралельного існування податку з обороту та ПДВ. Наведено можливі кроки реалізації досліджуваної ініціативи.

Ключові слова: ПДВ, податок з обороту, гібридна система універсальних акцизів, міжнародний досвід, тіньова економіка, дефіцит бюджету.

Соколовська О.В. *Податкові пільги з ПДВ у країнах Європи та основні причини їх використання.* – С. 41.

Проаналізовано причини використання скорочених ставок ПДВ, а також визначено стандартні та пільгові ставки ПДВ, які використовуються у країнах Європи на сьогоднішній день.

Ключові слова: ПДВ, податкові пільги, ставки податку, Європейський Союз.

Череватський Д.Ю. *«Качка-Кролик» індустріального парку.* – С. 53.

«Качка-Кролик» – бістабільне зображення, створене Дж. Джастроу, що стало для Т. Куна символом зміни парадигми, властивої науковій революції. Статтю присвячено зміні сприйняття інвестиційної суті корпоративної розробки шахтного поля – прообразу індустріального парку підземного закладення (приватна фірма, яка видобуває вугілля у відведенні державної шахти, що надає фірмі платні технологічні послуги), реалізованої в кінці ХХ ст. на шахті «Красноармійська-Західна» № 1 (нині шахтоуправління «Покровське»).

Ключові слова: «Качка-Кролик», індустріальний парк, корпоративна розробка шахтного поля, приватна фірма, державна шахта, інвестиції, зміна парадигми.

АННОТАЦИИ

Ищук С.А. *Экспортная активность промышленности регионов Украины: ключевые тенденции.* – С. 22.

Проведено группирование регионов Украины исходя из значений интегральных индексов экспортной активности их промышленности. Проанализирована динамика показателей экспорта промышленных товаров в течение 2011-2015 гг. Определены ключевые тенденции развития экспортной деятельности промышленности в Украине и предложен комплекс мер по её активизации.

Ключевые слова: экспорт товаров, объём реализованной промышленной продукции, структура экспорта, интегральный индекс.

Лир В.Э. *Информационно-организационные аспекты формирования и мониторинга энергетического баланса Украины.* – С. 5.

Обозначены основные требования к имплементации в Украине европейских принципов прозрачности, достоверности и сопоставимости учета топливно-энергетических ресурсов в контексте интеграции энергетических рынков. Проанализирована эффективность институционального обеспечения процесса формирования энергетического баланса Украины. Предложен информационно-организационный механизм совершенствования процесса формирования энергетического баланса страны путем внедрения единой государственной системы мониторинга производства, поставки, транспортировки, потребления и оплаты за топливно-энергетические ресурсы.

Ключевые слова: энергетические рынки, энергетический баланс, евроинтеграция, учет энергоресурсов, система мониторинга, информационные технологии, энергоэффективность.

Новикова О.Ф., Шамилева Л.Л. *Мобилизация социальных ресурсов внутренне перемещенных лиц из промышленных регионов Украины на обеспечение развития территориальных общин.* – С. 71.

Определена сущность ресурсного потенциала внутренне перемещенных лиц, его роль и значение в обеспечении жизнеспособности и развития общества, представлена оценка уровня трудового и образовательного потенциалов переселенцев. Обосновано преобразование социального потенциала в социальные условия ресурсы, разработаны научно-методические основы и предложены условия мобилизации в обеспечении развития территориальных общин.

Ключевые слова: внутренне перемещенные лица, ресурсный потенциал, социальные ресурсы, мобилизация социальных ресурсов, развитие общины.

Сердюк А.С. *Концессия на доработку подготовленных запасов шахтного поля с последующей ликвидацией угледобывающих предприятий.* – С. 60.

Определена эффективная форма инвестирования развития угледобывающих предприятий, исследованы элементы шахтного ресурса, которые могут представлять ценность для инвестора, приведена модель расчета экономической эффективности проектов концессии, определена степень влияния инвестиционных факторов на денежный поток безубыточности проекта.

Ключевые слова: концессия, угледобывающее предприятие, эффективность инвестиционного проекта, денежный поток безубыточности, шахтный ресурс.

Серебрянский Д.Н., Стадник М.В. *Возможность параллельного функциониро-*

вания налога с оборота и НДС: уроки для Украины. – С. 30.

Рассмотрены особенности администрирования налога с оборота в системе универсальных акцизов, а именно: в чистом виде и вместе с НДС. Значительное внимание уделено международному опыту функционирования гибридной системы универсальных акцизов. Изучены отечественные взгляды относительно параллельного существования налога с оборота и НДС. Приведены возможные шаги реализации исследуемой инициативы.

Ключевые слова: НДС, налог с оборота, гибридная система универсальных акцизов, международный опыт, теневая экономика, дефицит бюджета.

Соколовская Е.В. *Налоговые льготы по НДС в странах Европы и основные причины их использования.* – С. 41.

Проанализированы причины использования сниженных ставок НДС, а также определены стандартные и льготные ставки НДС, которые используются на сегодняшний день в странах Европы.

Ключевые слова: НДС, налоговые льготы, ставки налога, Европейский Союз.

Череватский Д.Ю. *«Утка-Кролик» индустриального парка.* – С. 53.

«Утка-Кролик» – бистабильная фигура Дж. Джастроу, ставшая для Т. Куна символом смены парадигмы, свойственной научной революции. Статья посвящена смене восприятия инвестиционной сути корпоративной разработки шахтного поля – прообраза индустриального парка подземного заложения (частная фирма, добывающая уголь в отводе государственной шахты, оказывающей фирме платные технологические услуги), реализованной в конце XX в. на шахте «Красноармейская-Западная» № 1 (ныне шахтоуправление «Покровское»).

Ключевые слова: «Утка-Кролик», индустриальный парк, корпоративная разработка шахтного поля, частная фирма, государственная шахта, инвестиции, смена парадигмы.

ABSTRACTS

Cherevatsky D.Yu. *"Duck-Rabbit" of industrial park.* – P. 53.

The "Duck-Rabbit" is a bistable figure created by Joseph Jastrow, which for Thomas Kuhn has become a symbol of paradigm shift typical for scientific revolution. The article is devoted to the changes of perceptions of the investment essence of corporate development of mine field (Corporate Mine Development) which is the prototype of industrial park of underground location.

In the 1990s mines of post-Soviet Ukraine were fully state-owned but budget subsidies to enterprises were discontinued. As a result, many mines were left without investment resources, and even without longwall equipment. It happened so at the new mine "Krasnoarmeyskaya-Zapadnaya" No. 1 (Donetsk Region). An original solution was found especially for that enterprise: the part of the state mine was transferred to the ownership of the private firm that possessed its own equipment to extract coal. And "Krasnoarmeyskaya-Zapadnaya" No. 1 as a public enterprise provided the firm with paid services such as transport and hoisting, power supply, ventilation, pumping, care about the personnel, etc.

The new form of organization was called Corporate Mine Development. The analysis shows that the essence of the scheme is fundamentally different from the one that has been perceived during decades. Not the firm was the investor of the state enterprise as it was previously considered but the loss-making state mine acted as the investor of the profitable firm.

This conclusion is based on the recognition that the long-term and regular tolling relationship between the company and the mine (in terms of transportation, hoisting, etc.) is a tool of informal redistribution and even expropriation of property as it is clear from the theory of recombination of ownership. The disclosure of tolling elements in

the relationship of a state-owned coal enterprise and a firm extracting coal in its mine field has allowed classifying the mine as a subject that makes informal capital investments in the firm business. As Corporate Mine Development is a type of industrial park, the result may be useful for understanding the nature of the relationship of the park operating company with companies-participants.

Keywords: "Duck-Rabbit", industrial park, corporate mine development, private firm, state mine, investment, paradigm shift.

Ishchuk S.O. *Export activity of industry of regions of Ukraine: key trends.* – P. 22.

High share of industrial goods (over 60%) in the structure of export of goods and services confirms the determinative role of the industrial sector of economy in development of foreign trade in Ukraine. The aim of the article is to determine the level of export activity of the industry of regions of Ukraine and to develop the proposals for its further strengthening.

By integrating the indices of industrial goods share in total export of goods and services, and the share of export in the volume of industrial products sold the indices of domestic industry export activity were calculated. The grouping of the regions of Ukraine by the integral indices revealed: 1) the average level of industry export activity is typical for the most regions (13 in 2015 against 8 in 2013); 2) high level was achieved in industrial eastern and border western regions; 3) low level is in southern and central regions.

The analysis of the dynamics of industrial goods export indices was carried out. Positive and negative trends of the industry export activity in Ukraine during 2011-2015 were determined. A set of measures on diversification of industrial goods export structure, balance of industrial goods export

structure in terms of trading partners of Ukraine, and gradual reorientation of investment flows to the development of high-tech manufacturing was proposed.

Keywords: export of goods, volume of industrial products sold, export structure, integral index.

Lir V.E. *Informative and organizational aspects of forming and monitoring energy balance of Ukraine.* – P. 5.

European experience of forming national energy balances is generalized. Certain problems of improvement of energy statistics at international level in connection with the processes of energy markets liberalization are determined. The basic requirements in relation to the implementation of European principles of transparency, credibility and comparability of accounting of fuel and energy resources in Ukraine in the context of integration of energy markets are outlined.

The efficiency of the institutional support for energy resources accounting and process of forming of energy resources balance of Ukraine is analyzed. The factors causing subzero authenticity of the data on forming energy balance of the country are determined. The fact of the existence of disparity of informative, energy and financial streams all-round the logistic contour of the system of energy providing is set. It is well-proven that authenticity of accounting of energy streams in the state is the substantial factor of increasing the energy efficiency of economy.

The informative and organizational mechanism of improving the process of forming the energy balance of the country through the establishment of the single state system of monitoring of production, supply, transporting, consumption and payment for fuel and energy resources is offered and its expediency is grounded.

Keywords: energy markets, energy balance, eurointegration, accounting of en-

ergy resources, monitoring system, information technologies, energy efficiency.

Novikova O.F., Shamileva L.L. *Mobilization of social resources of internally displaced persons from industrial regions of Ukraine for ensuring development of local communities.* – P. 71.

The essence of internally displaced persons (IDPs) resource potential is identified along with its role and importance in ensuring the viability and development of the local community, the assessment of the level of employment and educational potential of IDPs is provided, multi-vector nature of their impact on community life is analyzed. The main factors and terms of inclusion of IDPs in solving the problems of territorial communities and enabling its development are systematized. The conditions of transformation of social potential of displaced persons into the resources of social development are grounded, which include the presence of social networks and their respective normative and value system. The scientific-methodical bases are developed and the conditions are identified as for the mobilization of IDPs social resources and effectiveness of mobilization in ensuring the development of local communities, the examples of such mobilization in solving the problems of both the displaced persons and the local community are given.

Keywords: internally displaced persons, resource potential, social resources, mobilization of social resources, community development.

Serdiuk O.S. *Concession for completion of prepared mine field stocks with followed liquidation of coal mining enterprises.* – P. 60.

The effects of the introduction of new pricing policies in the market of domestic coal are predicted. The optimum form of involvement of private capital to the development of state coal enterprises is identified.

The feasibility of using concessions as a form of private investment in the coal industry is proved. Concession is viewed as a complex event that involves mining of coal and liquidation of the enterprise.

The concept is proposed which involves the removal of mine resource in the process of liquidation in order to profit from its sale. The difference between the nominal value and practical value of mine resource is showed. The elements of the mine resource that can have high practical value are defined. Potential markets for mine resource are identified. High practical value of arch support is proved. The mine resources that could have market demand for recycled materials are determined.

The peculiarities of monoprospects that are the parts of the overall concession project are given. The conditional term of realization of monoprospects is determined. The expediency of NPV method application in the context of estimation of economic efficiency of concession projects is proved. The role of cash flow breakeven in estimation of economic efficiency of concession projects is identified. The approach to the regulation of cash flow breakeven is proposed. The expediency of assessing the significance of investment factors by level of their impact on the cash flow is proved.

The usage of statistical method "planning experiment" to determine the degree of influence factors on cash flow is proposed. The limit values factors used within the method of "planning experiment" are shown. The matrix of 32 experiments is formed and the regression equation that describes the degree of influence of factors on investment cash flow breakeven is calculated. "Pareto map" that reflects the importance of factors relative to cash flow breakeven is given.

Keywords: concession, coal mining enterprise, effectiveness of investment project, cash flow breakeven, mine resources.

Serebrianskyi D.M., Stadnyk M.V. *Possibility of simultaneous existence of turnover tax and VAT: lessons for Ukraine.* – P. 30.

In Ukrainian tax system VAT performs mostly fiscal function and is the major source of budget revenues as it has wide and stable tax base. Taking into account the international experience, the discussion is ongoing in Ukraine on feasibility of implementation of universal excise other than VAT (turnover tax) as a part of a hybrid system of universal excises.

Regarding the foregoing, the peculiarities of turnover tax administration in Curaçao, Haiti, North Korea and simultaneous existence of turnover tax and VAT in Argentina, Kyrgyzstan, and Kazakhstan are considered in the article.

Theory and practice have shown that simultaneous existence of turnover tax and VAT is possible and justified within the conditions as follows: high level of shadow economy; low quality and efficiency of public institutions; budget deficit; significant state intervention in the economy; combating illegal VAT refund; closed internal market; small volumes of foreign economic activity; low growth rates of macroeconomic indicators.

As a result the possible steps of simultaneous existence of turnover tax and VAT are defined, namely:

– reduction of VAT rate to the economically justified level taking into account international trends;

– implementation of the turnover tax at the level of 1-3 % taking into account factors as follows: level of profitability of each industry or type of business entity; foreign trade and trade balance; providing particular benefits for socio-economic development, etc.;

– using of hybrid system of universal excises in the short term (3-4 years) as a part of anti-crisis measures;

– imposition of both taxes at the state level.

As a conclusion it is noted that there is a persistent problem in simplification of VAT administration and increase of tax revenues, which determines the future needs to research the applicability of using universal excise other than VAT taking into account the peculiarities of Ukrainian tax system.

Keywords: VAT, turnover tax, hybrid system of universal excises, international experience, shadow economy, budget deficit.

Sokolovska O.V. *VAT incentives in European countries and main reasons for their application. – P. 41.*

The article examines the reasons for applying the reduced VAT rates; we defined two such motives, notably distributional considerations and presence of public and/or merit goods. We also determined that there are some factors influencing on efficiency of reduced VAT rates, notably passing through the lower rate in sales prices, elasticity of demand, which could be considered as main ones. Also these factors include the size of price reduction, signaling effects, product life cycles, level of price reduction, marketing, etc.

The indirect influence of reduced VAT rates on economic efficiency appears principally due to cross-border transactions and opportunities to avoid and/or to evade VAT, arising as a result of use of appropriate incentives. Among other factors are rebound effect, innovation and market transformation, free-rider problem, and effects on state budget. We also briefly analyzed both administrative and compliance costs related to the application of reduced VAT rates and main reasons of their occurrence, such as existence of “mixed products”, etc.

We examined the data on 28 European countries concerning both standard and reduced VAT rates in 2016. As a result we defined that currently the most common goods and services, covered by VAT incentives in EU countries, are basic foodstuffs; pharmaceutical products; medical equipment for disabled persons; books, newspapers, periodicals; hotel accommodation, restaurants; and public transport, admission to cultural and/or sport events, water supplies.

Keywords: VAT, tax incentives, tax rates, European Union.